

ÚJBUDA

Kelenföld | Órmező | Gazdagrét | Albertfalva | Kelenvölgy | Lágymányos | Sasad-Sashegy | Gellérthegy | Szentimreváros

KÉKBE BORULT A SZABADSÁG-SZOBOR

Kékbe borult a Gellért-hegyi Szabadság-szobor az autizmus világnapjának estéjén, az Együtt az Autistákért Alapítvány április 2-i #éniskék vagyok kampánya részeként. A csatlakozók között volt Újbudán a Mol Campus is.

Segít Újbuda a bethlenes diákoknak Ha a kerületen múlik, lesz kirándulás

Újbuda kész az állam helyett segíteni, hogy a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium 11. évfolyama osztálykirándulásra mehessen. Ha nem sikerül más megoldást találni, az önkormányzat kifizeti a kísérő tanárok költségeit.

„2023. március 22-én arról kaptunk értesítést, hogy a 11. évfolyam számára tervezett 3 napos, 2 éjszakai osztálykirándulás elmarad, mert Önök mint fenntartó nem kívánják megfizetni a kísérő tanárok részére a törvényileg biztosított ügyeleti díjat” – írta a bethlenes szülői munkaközösség a Dél-budai Tankerületi Központ igazgatójához címzett levelében, miután kiderült, a tankerület nem finanszírozza a tizenegyedikesek háromnapos osztálykirándulását. A tankerület válaszában az intézmény fenntartási költségeinek jelentős növekedésére hivatkozott, ami miatt ebben a tanévben nincs fedezet több-

napos osztálykirándulások finanszírozására, és inkább egynaposok szervezését javasolták.

Újbuda polgármestere, László Imre és Orosz Anna, a kerület országgyűlési képviselője levélben fordult Hományi Tamáshoz, a Dél-budai Tankerületi Központ igazgatójához, hogy megoldást találjanak a problémára. Arra kérték, személyes találkozón egyeztessenek arról, miért nem tudja vagy akarja vállalni a tankerület az osztálykirándulásokat kísérő pedagógusok költségeit.

László Imre Facebookon közzétett közleményében kifejtette: „Abban bízunk, hogy a tankerület vezetője egyetért velünk, fontos a pedagógusok megbecsültsége, nem várható el a tanároktól, hogy ingyen végezzenek el olyan munkát, amiért a törvény betűje szerint plusz juttatás járna nekik. Megoldást keresünk. Bízunk abban, hogy a tankerület mielőbb választ ad nekünk, és közösen el tudjuk érni, hogy a kerületben egyetlen osztálykirándulás se maradjon el anyagi okok miatt.”

Biciklis járőrök

Itt a tavasz, útnak indultak a kerékpáros közterület-felügyelők

2

Kit érdekel mások élete?

6 Ferge Zsuzsa a szegénységről, a közösségről, az emberi méltóságról

Nem adjuk a szakrendelőt

8 Interjú László Imre polgármesterrel szakrendelőről, rozsdadóvezetkekről és iskolaépületekről

A képek csodás útja

15 Beszélgetés Fehér Lászlóval, az egyik legsikeresebb kortárs magyar festővel

Gyors intézkedéseket ígérnek Útnak indultak a kerékpáros közteresek

A tavasz megérkezével újra szolgálatba állnak a biciklis közterület-felügyelők Újbudán. Az autós és a gyalogos járók között tátongó úrt betöltő kerékpárosok idén is gyors és hatékony intézkedéseket ígérnek, a közlekedési szabálysértésekkel, illetve a hajléktalankal kapcsolatos intézkedések mellett fontos feladatuk a kerékpársávok megtisztítása is.

A modern kerékpáron, technikai ruházatban és egyenruhában közlekedő biciklis párosokat elsősorban a kerület belső részén, a Bartók Béla úton, a Móricz Zsigmond körtéren és a Kosztolányi Dezső tér környékén vetik be. A dombosabb részeken szabálytalankodók sem érezhetik magukat biztonságban, hiszen a felügyelők túrakerékpárja jól bírja a füves, lejtős terepet is.

– A gyalogos járó viszonylag lassú, és kis területet tud csak bejárni. Az autós felügyelő gyors, ám könnyen átsiklik olyan szabálysértések felett, amelyeket egy gépkocsiból képtenség észlelni – mutatta be a két járózési forma hiányosságait Wagenhoffer Attila közterület-felügyelő. A kerékpáros járó viszont sikeresen tudja pótolni az előző kettő hiányos-

ságait: gyorsabb, nagyobb területet tud bejárni, és közvetlenül, azonnal képes a beavatkozásra. Sokszor előfordult már, hogy egy autós járórnak azonnali intézkedésnél néhány utcával arrébb kellett parkolóhelyet ke-

resnie, a kerékpár viszont bárhol letámasztható.

Jelenleg a kerületben négy kerékpáros járó dolgozik váltásban, négy kijelölt zónát tudnak végigjárni hetente több alkalommal. Újbuda Közterület-

let-felügyelete a járózés mellett az üzemképtelen, elhagyott autók elszállítására, a lomtalanítási munkálatokra és a hajléktalanokra is kiemelt figyelmet fordít, ezzel is fenntartva a kerület tisztaságát és közbiztonságát.

Átültetéssel mentik meg az idős fákat a Feneketlen-tónál

A tavasz beálltával a fővárosban is megkezdődött a kertészkedés időszaka. A Főkert Újbudán, a Feneketlen-tónál folytatta átültetési programját, hiszen Újbuda és a Fővárosi Kertészet számára is fontos az idős fák megmentése, akár ily módon is. A faültető gép nagyobbsátméretű fákat is sikeresen ki lehet emelni, majd szállítást követően el lehet ültetni őket előkészített új helyükre, lehetővé téve a fák megmaradását.

Az idősfa-átültetés több évszázadra visszatekintő fásítási módszer, amelyet régen fáradságos kézimunkával, nagy hibaszázalékkal végeztek. Mára viszont gépesítették a feladatot, a fák megmaradási aránya pedig elérte a 90 százalékot.

A több mint héttónás, professzionális fakszedő adaptert egy négytengelyes, speciális terepmunkára alkalmas teherautóra szerelték fel; segítségével a több tonna tömegű fák is könnyen átültethetők, akár a parkokon belül, kedvezőtlen terepviszonyok közepette is.

Kerekasztal a biztonságért

Közös járózési akcióorozat terveznek

A betörések száma a felére esett vissza és a gépkocsi feltörések és lopások száma is jelentősen csökkent a kerületben - erről számolt be Újbuda rendőrfőkapitánya azon a kerekasztal beszélgetésen, amelyet dr. László Imre polgármester azért hívott össze, hogy megvitassák, mit tehetnek a rendvédelmi szervek, hogy az itt élők biztonságérzete erősödjön.

Közbiztonsági szempontból nem indult jól a 2023-as év a kerületben. Január 12-én egy rendőrségi intézkedés során Baumann Péter főörzörmestert megkéselt egy zavart állapotú férfi, a fiatal rendőr a kórházba szállítása után elhunyt. A február sem telt erőszak nélkül: február 9-én és 10-én az úgynevezett kitorés napi megemlékezés kapcsán neonácik és antifasiszták tüztek össze, az utcai támadások során Gazdagréten veperával vertek meg valakit. Az elmúlt hónapokban több egyéb közterületi verekedés is volt.

– A rendőrségi beszámoló és statisztikák arról árulkodnak, Újbuda továbbra is az egyik legbiztonságosabb kerület, ám ezt hiába magyaráznánk annak, akit atrocitás, kellemetlen élmény ért – mondta el László Imre polgármester a közterület-felügyeleti, polgári szervek vezetői és Újbuda rendőrkapitánya előtt. A kerület vezetője szerint mivel a közbiztonság és a szubjektív biztonságérzet egymástól elkülönülő fogalom, utóbbi javítására is hangsúlyt kell fektetni.

Hintsch György alpolgármester azt szorgalmazta, önkormányzati koordinációval erősödjön az együttműködés a társszervek között, ami elsősorban intenzív közte-

rületi jelenlétben nyilvánulna meg. – Ha bármilyen egyenruhást látnak az emberek a környéken, az rájuk megnyugtató, az elkövetőkre pedig elrettentő hatással van – tette hozzá. Varga Gergő közbiztonsági tanácsnok azt hangsúlyozta, fontos cél a lakosság aktívabb bevonása, amit a Feneketlen-tó környéki hajléktalanok közötti verekedés is alátámaszt: akkor egy szemtanú gyors bejelentése akadályozta meg az egyik fél halálát.

Jäger István rendőrkapitány elmondta, 2021-ben olyan kevés betörés volt a kerületben, mint az előző tíz évben soha, és 2022-ben sikerült ezt megfelelni, ahogy az autólöpások számát is. Hangsúlyozta, legalább ilyen lényeges adat a felderítések száma, és ez kiemelkedően jó. Egy folyamatosan növekvő, 149 ezres lakosságú kerületben azonban lehetetlen mindenhol rendőrt állítani, amit az sem segít, hogy az állomány sérülékeny, nehezen oldják meg a betegségek miatti helyettesítést. A rendőrkapitány szerint érdekelté kellene tenni a lakosságot, hogy egy jogsértés láttán ne sétáljon tovább, hanem minimum hívja fel a 112-t. Mivel a rendőrség nem használ közösségi médiát, arra kért mindenkit, ne a Facebookon írják meg történeteiket, és ott háborognak rajtuk, hanem jelentésük be a 112-n.

Felmerült az is, hogy mióta átjön Budára az 1-es villamos, a viselkedési normákat rendre megszegő utasok is átjönnek, rontva ezzel Kelenföld környékének biztonságérzetét. A jelenlévők megállapodtak abban, hogy a BKV kockázatosabb járatait – elsősorban az 1-es és a 4-6-os villamosokat – a mostaninál sűrűbben ellenőrzik majd a szakszolgálatok. A résztvevők arról is döntöttek, hogy a társszervek közös járózési akcióorozatát indítanak a kerület neuralgikus pontjain.

Közös akció az Etele téren

A Tisztább és Élhetőbb Budapestért projekt részeként kézi és gépi erővel tisztították meg március 30-án az Etele teret, a villamosmegállókat és a környéken lévő buszvégállomásokat. A köztisztasági és közbiztonsági akcióban részt vett az FKF, a BKV, a MÁV, a MÁV-HÉV, a Volánbusz, valamint az Újbuda Prizma. A Főkert munkatársai elvégezték a kertészeti munkákat, a FŐRI, a kerületi rendőrkapitány és Újbuda Közterület-felügyeletének munkatársai pedig a terület ellenőrzését a Menhely Alapítvány és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat segítségével.

Megkezdődött a nagytakarítás

Április 1-jén elkezdődött a hagyományos újbudai Tavasz Nagytakarítás. Az Újbuda Prizma munkatársai a május közepéig tartó hathetes időszakban a kerület minden városrészében feltűnnek, hogy tisztábbá varázsolják a közterületeket. További információk a kiegészítő akcióról a 16. oldalon.

T. D.

Tavaszi zsongás

ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA MEGHÍVJA A XI. KERÜLETBEN ÉLŐ KISGYERMEKES SZÜLŐKET, CSALÁDOKAT TAVASZI ZSONGÁS CÍMŰ RENDEZVÉNYSOROZATÁNAK MÁSODIK ALKALMÁRA

PROGRAMOK

10.00–10.30	Baba-mama torna
10.30–11.00	Ringató
11.00–11.30	Anyatejes táplálás. Szoptatási tanácsadás.

Előadó: Brunn Kata védőnő, Szent Kristóf Szakrendelő

A rendezvény maximális létszáma 50 fő. A regisztráció sorrendjében töltsük fel a helyeket. Valamennyi jelentkező részére e-mailben küldünk értesítést a rendezvény előtti napon. Rossz idő esetén zárt térben, az Újbudai Sportcentrumban kerül megrendezésre a rendezvény. Az esemény egy 5 alkalmas sorozat második eleme. Kéthetente baba-mama tornával, ringatóval és újabb érdekes témákkal várjuk Önöket. Kérjük figyeljék hirdetéseinket! A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

április 27., csütörtök 10.00

BIKÁS PARK Szivárványos játszótér előtti füves terület

LAKOSSÁGI IGÉNYFELMÉRÉS DÉLNYUGAT-SASAD FORGALOMTECHNIKAI VÁLTOZTATÁSÁIRÓL

Újbuda Önkormányzata az elmúlt években több kerületi városrészben is végeztetett forgalomtechnikai felülvizsgálatot. A Sasad és Sashegy területére vonatkozó, közösségi egyeztetésen alapuló tervezés eredményeként alakult ki a jelenlegi, forgalomcsillapított „Lakó-pihenő övezet.” A Sasadliget lakópark és Beregszász út környékének célzott forgalomtechnikai felülvizsgálatát az Önök véleményének figyelembevételével szeretnénk alakítani a Sasadi út – Budaörsi út – Gazdagréti út – Rétköz utca – Háromszék utca által határolt területre vonatkozóan.

Köszönjük, ha megküldik javaslataitokat, észrevételeit április 30-ig az alábbi e-mail címre, vagy a körzet képviselőjének, Lados Tamásnak:

sasad.forgalom@ujbuda.hu
lados.tamas@ujbuda.hu

A SZAKRENDELŐ NÁLUNK VAN A LEGJOBB KÉZBEN

Interjú László Imre polgármesterrel

Vinné az állam a szakrendelőt, az önkormányzati tiltás ellenére lakóházakat húznának fel Albertfalván, helyi iskolák épületeit szerezhetik meg egyházak. A kormányzati sorozatlövésre határozott kiállással és három nemmel reagált a képviselő-testület, amely ugyanakkor kénytelen meghajolni a központi rendeletek és törvények súlya alatt. László Imre, Újbuda polgármestere lapunknak elmondta, a jog és a nyilvánosság eszközeivel is küzdenek az itt élők érkeiért.

„Az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ) arra hivatkozva venné át a Szent Kristóf Szakrendelőt, hogy ezzel javulna az ellátás hatékonysága, rövidülne a várakozási idő. Eközben Erd polgármesterét, Csőzik Lászlót arról tájékoztatta a KDNP frakcióvezető-helyettese, hogy a kormány nem fogja elvinni a szakrendelőket azoktól az önkormányzatoktól, amelyek szeretnék azokat megtartani. Ez az ígéret megnyugtató?”

A kormány eddigi ténykedéseit figyelembe véve megfelelő óvatossággal kezelém az ígéreteket. Egyébként ugyanez a hatékonyságnövelési szándék hangzott el akkor is, amikor a kormány átvette az oktatást, vagy amikor 2013-ban a kórházak kerültek állami kézbe. Az azóta eltelt hosszú évek alapján jogos a kérdés: jobban működnek ezek a rendszerek? A választ, azt hiszem, mindenki tudja.

„Meghátérli a kormány az önkormányzati tiltakozások láttán?”

Meglátjuk, a kormány mozgása nem kiszámítható. Egy biztos, az önkormányzat kézbentartja a helyi egészségügyet: az elmúlt három évben 2 milliárd forintot fordítottunk a szakrendelő korszerűsítésére, a dolgozók megtartása érdekében egészségügyi pótlékokat fizetünk, ha pedig túl hosszú várólisták alakulnak ki, vizsgálatokat vásárolunk, hogy meggyorsítsuk az ellátást. A pandémia alatt több száz millió forinttal támogattuk a szakrendelőt és az alapellátást, legutóbb pedig 20 millióval szálltunk be a háziorvosok elszállítási költségeibe. Mindezt az állam nem fogja megtenni. Beszédesszám az is, hogy 2013 környékén az önkormányzatok a kezelésükben lévő kórházak korszerűsítésére, műszerbeszerzésre, épületfelújításra 110 milliárd forintot fordítottak. Az azóta eltelt tíz évben

hatalmas összeget vontak ki az egészségügyből. A mostani ügyszög pedig az is hozzátartozik, hogy a kerületi Fidesz–KDNP képviselői tartózkodtak a szavazástól, tehát számukra nem érdekes, hogy a szakrendelő az önkormányzat hatáskörében maradjon-e.

„Miért fordít milliárdokat egy önkormányzat a szakrendelőre, amikor az állami feladat? Egyáltalán, miből él egy szakrendelő?”

Magyarországon az egészségügy összes területét – alapellátás, háziorvosi, szakren-

Az önkormányzat kézbentartja a helyi egészségügyet: az elmúlt három évben 2 milliárd forintot fordítottunk a szakrendelő korszerűsítésére

delői és fekvőbeteg-ellátás, illetve rehabilitáció és megelőzés – az állam kötelessége fenntartani. Tehát a feltételeket az önkormányzat biztosítja, a működés finanszírozása, amelyben óriási lyukak tátonganak, egyértelműen az állam feladata.

„Ha viszont fejlesztésre van szükség, azt úgy tűnik, az önkormányzat állja...”

A nagy műszerek beszerzésébe be kellene szállnia az államnak, de erről megfeledekeznek, mint ahogy a rezsi-költségek elszállása miatti költségnövekményt is elfelejtették átutalni, pedig ez mind az állam dolga.

„Tegyük fel, hogy megtörténik az állami átvétel. Mit fog tapasztalni a páciens a mostani működéshez képest?”

Tudni kell, az átvétel azzal jár, hogy a szakrendelő a kerület vezető kórházának irányítása alá kerül, a kórháznak pedig jogában áll szükség szerint szakembereket átvézenyelni a rendelőből a kórházba. Hiába mondják, hogy elég orvos van Magyarországon, az emberek, amikor bemennek egy egészségügyi intézménybe, vajon azt tapasztalják, hogy van elegendő szakember? Az eszközpark öregedni fog, elvárandóllásra is lehet számítani, tehát a humán erőforrás hiánya miatt kialakuló ellátási instabilitás mindenképpen növekedni fog.

„A „kormányzati bürokrácia” kontra „helyben, gyorsan reagáló önkormányzat” összevetésből sem feltétlenül az állam kerül ki győztesen...”

A feleségem néhány éve az egyik nagy fővárosi kórház gazdasági igazgatójaként dolgozott, ami ekkor már állami kézben volt, így nem kapott az évi 110 milliárdos önkormányzati forrásból. Egy óriási vihar során a kórház alagsorát elöntötte a víz: egy méter magasságban úsztak a rendelő, műszerek, minden. A fenntartóhoz fordultak gyors segítséért, mire azt mondták, sajnálják, de másoknál még nagyobb probléma van, ezért nem segíthetnek. Ez történik akkor, amikor megszűnik egy közvetlen kapcsolat. Amikor Lehoczky Péter, a szakrendelő főigazgatója rám telefonál, hogy

baj van, mi mindenben megpróbálunk segíteni. Amikor azonban egy intézmény fenntartása átkerül egy általános síkra, a válasz is általános lesz.

„Ahhoz képest, hogy mekkora a gond az egészségügyben, jó ideje kevés szó esik a fekvőbeteg-ellátásról, többek között azért, mert állami kórházban senki nem beszélhet problémákról. Hogy áll jelenleg a finanszírozás?”

Komoly gondokkal küzdenek a kórházak, mintegy 40 osztályt zártak be átmenetileg, szakemberhiány miatt. Szülészetek, fontos ellátási területek állnak le. Különösen fájó, hogy a kiemelt intézménynek számító Szolnoki Megyei Kórházban gyermekkardiológiai műtétek maradnak el, hiányzik az intenzív ellátás, leállt a szülészet.

„Az érdei polgármester szerint az is megtörténhet, hogy ugyan a kormány az önkormányzatoknál hagyja a szakrendelőket fenntartását, de megvonja az arra fordítandó állami támogatást. Van ennek bármilyen realitása?”

Sok minden történt az elmúlt években, amit soha nem tudtunk volna elképzelni. Ha az állam lemond a saját hatáskörbe vonásról, de nem ad a fenntartáshoz forrást, akkor törvénytelenéget követ el. Ha nem akarja közvetlenül finanszírozni a szakrendelőket, akkor ezt az összeget át kell utálnia az önkormányzatoknak. Semmiből semmit lehet csak csinálni.

„Nézzük a második ügyet. Rozsdaövezeti akcióterülettel nyilvánítták a Temesvárt utca 20. alatti telket annak dacára, hogy a kerület tavaly változtatási tilalmat rendelt el erre is, hogy semmit ne lehessen építeni rajta a túlépítettség veszélye miatt. Ezek szerint a kormányzati akarat felülírja az önkormányzati tilalmat?”

Egy kormányhatározat mindent felül tud írni, ezt már tapasztaltuk. Ezen a téren kiszolgáltatottak vagyunk. Tavaly decemberben Lázár János, akkori építési és közlekedési miniszterjelölt azt ígérte, kritikusan fogja megítélni az állami beruházásokat, óvatosabban jár el a minősítésekkel, lakásépítésekre pedig semmiképp nem enged majd rátenni a nemzetgazdaságilag kiemelt címkét. A kiemelt státusz annyit jelent, hogy a beruházás az önkormányzat építési szabályzatának minden paraméterétől eltérhet, semmilyen engedélyt nem kell kérni, azt építenek, amit akarnak. Azt is tudjuk, hogy a rozsdaövezetté nyilvánítás együtt jár a kiemelt státusszal. A mostani rozsdaövezeti besoroláson szóló levélhez a 35 oldalas építési tervnek csupán hét oldalát mellékel-

intézmény esetében jelentették be igényüket, melyek átadása közel 9 milliárd forintos vagyonsökkenést jelent a kerületnek. Miért tartja ezt hibás lépésnek?”

Hadd kezdjem azzal, hogy az egyházakkal jó kapcsolatot ápolok, tisztelem a munkájukat. Nekünk nem velük van gondunk, hanem a törvényhözállal, amely durva hibát ejtett, így ennek folytatása lesz. Az egész onnan indult, hogy volt egy kárpótlási törvény, ami úgy rendelkezett, hogy a korábban az állam által elvett egyházi ingatlanokat vissza kell szolgáltatni. Most a régi törvény módosításával lehetővé tették, hogy olyan ingatlanok kerüljenek az egyházak kezébe, amelyek soha nem voltak egyházi tulajdonban. A magántulajdon védelme azonban az egyik legerősebb jog, így az új törvény szembenegy az Alaptörvény 17. cikkével. Az átadás ilyen formában tehát nem lehetséges. Ettől függetlenül nem akadályoztuk az átvételi folyamatot. A kormányparti képviselőik igencsak meglepődtek, amikor egyházi szavazással beleegyezettünk, hogy a Grosics iskola fenntartói joga a tankerületől az egyházhoz kerüljön át, ezt követően az épület is a tulajdonukba fog kerülni. Tehát az egyetlen

gond, hogy alaptörvény-ellenes döntéssel van dolgunk, ami az önkormányzat kárára született. Aprópp, mikor születik meg az önkormányzatok kártalanításáról szóló törvény?

„Jogi útra terelik az ügyet?”

Lehet, hogy nem is kell közvetlen lépést tenni. Ha úgy szavaz a testület, hogy nem kívánunk hozzájárulni az intézmények átadásához, azt a bíróság megtámadhatja az adott egyház. Mivel azonban a törvény ellentétes az Alaptörvénnyel, a bírónem tehet mást, minthogy az Alkotmánybíróságtól kér állásfoglalást. Az Alaptörvény felülrühajta a parlamenti döntést.

Török Dániel

pályázati felhívás – a XI. kerületi lakóházak felújításának pénzügyi támogatására – 2023.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának alpolgármestere (továbbiakban: Alpolgármester) a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata pénzügyi támogatására, átvételének rendjéről szóló 25/2016. (XI. 22.) XI. ÖK és a lakóépületek energiatakarékos korszerűsítésének, felújításának támogatásáról szóló 23/2015. (IV. 29.) XI. ÖK rendeleti alapján az alábbi nyílt pályázatot teszi közzé:

Pályázat célja: az önkormányzat vissza nem térítendő támogatást nyújt pályázati úton a XI. kerületi lakóépületek felújításának vagy korszerűsítésének (továbbiakban: felújítás) elősegítése céljából. A programra rendelkezésre álló összeg 155 millió forint. Ebből az A) és B.) tevékenységi körökre 100 millió forint, a C.) tevékenységi körre 55 millió forint keretösszeg-bontással.

Támogatható tevékenységek köre: a pályázat részeként a leg-alább 4 lakást tartalmazó lakóépületekben lévő, alábbiakban felsorolt felújítási munkálatokra – amely lehet teljes vagy részleges – igényelhető támogatás:

- gázvezeték-felújítás
- kéményfelújítás
- tetőfelújítás
- „tetőfelújítás”
- gépészeti felújítás [kivéve lifttek felújítása]
- „elektromos fővezeték felújítása”
- homlokzatok felújítása és szerkezeti állagmegóvó munkák [bejárati lépcső akadálymentesítése]

„Lifttek felújítására csak az életveszélyes felújítási munkák elvégzésére határozat alapján kötelezett lakóépületek igényelhetnek támogatást.

Továbbá a panel-, a közép- és nagyblokk, az alagútzászlus, az öntött, a vasbeton vázas és az egyéb előre gyártott [iparosított] technológia felhasználásával épült lakóépület energiatakarékos korszerűsítésére, [energiamegtakarítást eredményező] felújítására a következő célokra igényelhető támogatás:

- épületgépészeti rendszerek korszerűsítése felújítása, új szellőzőrendszer kialakítása [lakásonkénti vagy központi], hővisszanyerős szellőzőrendszer kiegészítése, vagy a meglévő szellőző rendszerek légtechnikai és tűzbiztonsági előírásokat egyaránt érvényre juttató felújítása, korszerűsítése a szükséges lépcső biztosítása érdekében. Ehhez kapcsolódóan

az aknák falainak megfelelővé tételét, lezárását, aknák szintenkénti szakaszolását, tüzgátló csappantyúk beépítését, valamint amennyiben műszakilag megoldható, a szellőzőcsatorna tisztítását is kötelezően el kell végezni.

Valamint a következő célokra nyújtható támogatás:

- Lakások hőleadóinak egyedi szabályozásához szükséges berendezések (termosztátikus és szellőzőcsatorna lakásonkénti beszerelése.

Az épület közös tulajdonát képező fűtési rendszerének az átalakítása, ezen belül:

- strangszaabályozók beépítése vagy cseréje;
- az egycsőves fűtési rendszer átalakítása a hőleadók elé beépített átkötő szakaszokkal, vagy az egycsőves fűtési rendszer helyett új, kétcsőves fűtési rendszer kialakítása.

Energiamegtakarítást célzó beruházásoknál csak olyan pályázat kaphat támogatást, melynek eredményeként a pályázat szerinti korszerűttest követően a teljes épület, vagy teljes önálló fűtési egység valamennyi lakásában és közös használatban lévő fűtött helyiségben az önálló fűtési energiatartás-szabályozás műszaki feltételei biztosítottá válnak.

9. Közös tulajdonú épületrészekben nyílászárók korszerűsítése (csere vagy felújítás), beleértve a lépcsőház bejáratok felújításának támogatását is.

Vissza nem térítendő támogatás mértéke: az igényelhető önkormányzati támogatás mértéke a támogatás szempontjából elismartható bruttó bekerülési költség maximum 40%-a, de pályázatonként lakásszámtól függően legfeljebb a részletes pályázati kiírás szerinti összeg vehető figyelembe.

Pályázat célkitűzése: pályázatot nyújthatnak be az önkormányzat közigazgatási határában belüli elhelyezkedő társasházak és lakásövetkezetek (továbbiakban: pályázók) a legalább 4 lakást tartalmazó épületeik felújítására.

A pályázatok benyújtásának határideje: folyamatos, de legkésőbb 2023. május 10.

A pályázatok benyújtásának módja: a pályázat benyújtható postai úton a Lakás- és Helyiséggazdálkodási Osztály részére címzett borítékban [113 Budapest, Szombolyai utca 4.]. A személyes úton érkező pályázat átvételére a 1133 Budapest, Szombolyai utca 4. szám 3. emeletén, a Lakás- és Helyiséggazdálkodási Osztályon van lehetőség ügyfélfogadás időben [javasolt időpontot egyeztetni telefonon].

Tájékoztatást ad: dr. Bartos Csilla, 372-4631, e-mail: bartos.csilla@ujbuda.hu Kapitány Regina Anna, 381-1385, e-mail: kapitany.regina@ujbuda.hu

Pályázati anyagok beszerzésének lehetősége: a részletes pályázati kiírás és mellékletei az önkormányzat internetes oldaláról tölthetők le (http://kozigazgatas.ujbuda.hu/hirdetotabla-palyazatok). Indokolt esetben, akadályoztatás esetén

a nyomtatványok átvételük az önkormányzat Polgármesteri Hivatalában [a Szombolyai út 4. portáján, valamint a Bocskai út 39-41. recepcióján]. A pályázatok eredményhirdetése után a nyertes pályázókkal az önkormányzat támogatási szerződést köt. Szerződéskötési határidő: folyamatos, de legkésőbb 2023. szeptember 28. Az elkészülés benyújtásának határideje: folyamatos, de legkésőbb 2024. április 1. Budapest, 2023. március dr. László Imre polgármester megbízásából Bakai-Nagy Zita s. k. alpolgármester

EGY SZTÁR A TÖRTÉNELEM VIHARÁBAN

Szelezky Zita: büne a koré, mely szülte őt (2. rész)

Folytatás az Újbuda újság március 29-ei számából

Szelezky Zita színpadon is mind jelentősebb sikereket ér el. A Nemzeti Színház, amely ez idő tájt valóban a magyar színjátszás legfontosabb intézményének számított, már akadémista korától ösztöndíjasként foglalkoztatta. Egyik első, kisebb szerepét Móricz Zsigmond némileg elfeledett művében, a Forr a borban kapta, a kritika szerint „emléítésre méltó” alakítást nyújtott. Ami ennél nyilván fontosabb lehetett neki, hogy olyanokkal léphetett egy színpadra, mint Ódry Árpád, Gózon Gyula, Várkonyi Zoltán.

A Nemzeti aztán hamar szerződtette, de mellette sorban jöttek a filmek. Első, Tanulj meg szeretni című filmjében – amely az ötvenedik hazai hangosfilm volt –, rögtön főszerepet kapott. „Szelezky kisasszony első filmjében irigylésre méltó szerepet kapott. Mindössze 27 ruhája, 22 kalapja, 28 pár cipője és 4 bundája van a filmben.” – számolt be a Színházi Élet a legfontosabbáról. Hamar bekerült a skatulyájába. Ahogy a Fekete gyémántok című Jókai-regényből készült film kapcsán írták róla: „Szelezky Zita a kis parasztlány romantikus szerepében, bájos arcával, filigrán

Fotó: Fortepan

alakjával és szívhez szóló bensőséges hangjával igazi romantikus hősnő illúzióját keltette”. Bájos arc, filigrán alkat, szívhez szóló hang – amit mi már, talán technikai okokból is, olykor inkább nyárogásnak hallunk. Ezek a jelzők határozták meg leginkább Szelezky filmes szerepeit.

Egy következő karakterében így jellemezték: „Az annyi szívvel játszó Szelezky Zita ezúttal a démonka. Butácska, olyan az egyénisége – s természetesen a szerepe szerint – mintha most

keverték volna valami bárpulton. Iszik, vonaglik, fél centi memóriája sincs, de emellett annyira nő, annyira szép, hiúságát annyira nyírája, hogy beléseret a »Babaotthon« nevű kórház híres professzora”. Ebben a filmben a szerelmi versenyben a szigorú doktort játszó Gobbi Hildával kellett megküzdenie. Hamarosan a legnagyobbakkal forgathatót együtt: Jávor Pállal, Páger Antallal, Kabos Gyulával, Kiss Manóval, Vaszary Piroskával, vagy éppen Latabár Kálmánnal.

A Nemzetből később, sok klaszikus szerep után – játszott például a Bánk bánban, a Peer Gyntben – az Operettbe került. Sztárgázsiért persze. 1940-ben, a Mária főhadnagy címszerepéért esténként hatszáz pengőt kapott. (Tudjuk: „havi 200 pengő fixszel, ma az ember könnyen viccel.”)

A politika színpadán

Szelezky filmjeiben nem akadtak politikai, közéleti mondanivalók – nem mintha a színész feltétlenül felelős lenne azért, amiben játszik. Egy rádióműsor-sorozatban biztatta a katonákat a további, ma már tudjuk, kilátástalan harcra. A háború vége felé egy, a német fasiszták melletti kiállásra és az oroszokkal szembeni ellenállásra buzdító rendezvényen lel-

Fotó: Jávor Zoltán gyűjteménye

Fotó: Fortepan

kesülten szavalta el Petőfi Sándor Fel a szent háborúra! című versét. (Ez jelent meg lapunk idei március 15-i számának címlapján. Más kérdés, hogy 1944-ben más volt a kontextusa a „Jön az orosz, jön az orosz, Itt is van már valólóba.” soroknak.) Pusztán ezért talán nem érte volna különösebb reatorzió, bár a sors útjai akkor is kifürkészhetetlenek voltak. Hiszen mint láttuk, jó néhány a szélsőjobb, a nyilasok kegyeit kereső művészeknek megbocsátottak a háború után, miközben olyanokat lehetetlenítettek el, mint Jávor Pál, aki pedig kiállt kitaszított kollégái mellett, és ezért súlyos büntetést szenvedett.

Szelezky elmenekült. Még elterjesztette volt férje segítségével, hogy meghalt, aztán Olaszországban keresztül Argentínába jutott. Itt magyar színtársulatot próbált szervezni, kisebb-nagyobb si-

kerrel. Az ember tragédiájából felolvasó színházat rendezett, verses-hazafias esteket tartott, és ezekből próbált megélni. Az országban sok volt a háborús bűnös, a szélsőjobboldali, a volt nyilas menekült. Úgy tűnik, Szelezky megtalálta velük a hangot, s ők egyik ikonjuknak tekintették. Ezzel együtt szerepének erős túldimenzionálása volt, hogy az 1960-as évek elején, amikor Adolf Eichmann Argentínában elfogták és Izraelbe vitték az izraeliek, Magyarországon született olyan hagyományos terv, hogy a magyaroknak is „el kellene lopnuk” saját háborús bűnöseit, köztük Szelezkyt.

Szelezky Zita 1990. szeptember 19-én – negyvenöt esztendei emigráció után – érkezett először látogatóba Magyarorszá-

Dési János

apróhirdetés

Ingatlan, lakás
VÁSÁROLNÉK 2-3 szobás új, esetleg régi építésű lakást. T.: 06/70/325-4309.
VÁSÁROLNÉK időseketől lakást, házat, telket részletre: 06/20/629-0916.

ELADÓ HAJDÚ-BIHAR megyében, Komádiiban, frekvenciált helyen. Fő utcán egy 2 és fél szobás, komfortos családi ház. Irányár: 3,5 M Ft, áron alul. T.: 06/30/355-4453.

EGYSZOBÁS, ERKÉLYES lakást vennék a kerületben csendes helyen – panelt nem kérek: 06/30/584-1495.

AZONNAL FIZETŐ KÉSZPÉNZES ÜGYFELEINKNEK keresünk lakotant (haszonélvezeti joggal) eladó ingatlanokat. Hívását tisztelettel fogadom: 06/30/815-2525, v.valeria@citycartel.hu

Bérlemény
BÉRLNÉK egy- vagy másfél szobás lakást a XII. kerületben kicsi rezsivel. 06/30/743-7537.

Villany, víz, gáz, fűtés
FIGE Z. reg. Gázos, víz-fűtés: 06/30/966-0542.

VILLANYSZERELÉS azonnal! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrács József villanyszerelő mester. ELMŰ-ügyműintézés! 246-9021, 06/20/934-4664.

VÍZ-, FŰTÉSSZERELŐ GYORSSZOLGÁLAT: csap, szifon, WC-tartály, radiátor, elzáró villanybojler cseréje, javítása. 06/70/642-7526.

Lakásszervíz
LAKÁSFELJÁRTÁS teljes körűen: 202-2505, 06/30/251-3800, Halász Tibor.

KLÍMAMEN: klímatisztítás, karbantartás, csere, új klímaletelepítés. Hívjon bizalommal! Tel.: 06/30/857-2653.

TV, számítógép
SZÁMÍTÓGÉP-JAVÍTÁS, -telepítés, vírusirtás. Ingyenes kiszállással. 06/30/857-2653.

Szolgáltatás
FESTÉST, MÁZOLÁST, burkolást vállalkozásunk kedvezményesen, bútormozgatással, takarítással. Tel.: 06/30/422-1739.

REDŐNY, relaxa, szunyogháló, napellenző készítése, javítása. Redőnytokok szigetelése. 06/1/356-4840, 06/30/954-4894.

SZOBAFESTÉST, tapétázást vállalkozásunk garanciával: 06/30/913-8245.

CSEMPÉZÉST, járólapozást vállalkozásunk rövid határidővel, garanciával. Tel.: 06/20/352-0490.

REDŐNYJAVÍTÁS, gurtnicsere: 06/20/321-0601.

TÁRSASHÁZAK és lakászövetkezetek kezelése, mob.: 06/30/990-7694, e-mail: aktivhazkezelelo@gmail.com, www.aktivhazkezelelo.hu

KONTÉNERES szállítás, sóder, homok, zöldhulladék, termőföld. 06/20/4646-2333.

Gyógyászat
HÁZHOZ MEGYÉK! Fogorvos készítését, javítását vállalkozásunk garanciával. Hívjon bizalommal! Tel.: 06/20/980-3957.
GYÓGYPEDIKÚR otthonában: 06/30/206-4801.
TÖRZSVÁSÁRLÓINK SZÁMÁRA állandó kedvezményeket biztosítunk az Újbuda Gyógyászati központban. Várjuk sok szeretettel a Zsombolyai utca és a Bocskai út sarkán, az önkormányzattal szemben.

Régiség
BÉLYEGET, PÁPÍR-, FÉMPÉNZEKET, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI. Andrássy út 16. Tel.: 317-4757. H: 12-17; K, SZ: 10-17; Cs: 10-19.

KELETI SZÖNYEG és műtárgybecsű vásárol régi szőnyegeket, sérült állapotban is. Készpénzfizetéssel. Kiszállítás díjtalan. 06/30/456-3938.

FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK! Antik és kortárs képek, akár teljes gyűjtemény azonnali készpénzes vásárlása. Tel.: 06/70/550-7909.

ÓBUDA Óra-Ékszer üzletünk azonnali készpénzért vásárol aranyat, ezüstöt, órákat, porcelánt. 1035 Bp., Vörösvári út 15. Tel.: 06/70/884-4905.

BUDAI JÓZSEF HAGYATÉK, lakáskiültetés. Felvásárolunk antik bútort, szobrokat, órákat, ezüsttárgyakat, ékszereket, pénzürmeket, kiutazásokat. Viberrel: 06/70/673-7787, ANTIK@MAGYARANTI.KHU

Állást kínál
BÉLVÁROSI IRODÁBA telefonos időpont-egyeztető kollégákat keresünk, négyórás munkára, fix fizetés. Nyugdíjasokat is várunk. Hívjon! 06/30/921-8259.

XI. KERÜLETI 33 SZOBÁS háromszobás szálloda keres teljes/reszmunkaidős szobalányt azonnali kezdéssel. Érdeklődni +36/20/230-7571.

Szabadidő sport
WING TSUN KUNG FU • MAGÁNÓRA. Eredeti, kínai harcművészet-oktatás: +36/30/9000-889.

Okotatás
MATEMATIKA KORREPETÁLÁS középiskolásoknak a MOM parknál. Tel: +36-30/235-6058, www.matekotlet.hu

Könyvek
KÖNYVEKET, MŰTÁRGYAKAT ANTIKVÁRIUM VÁSÁROL. www.vertesiantikvarium.hu, 06/20/425-6437.

Vegyes
AUTÓFELVÁSÁRLÁS azonnali készpénzfizetéssel, állapotól függetlenül. 06/30/682-1390.
NERC, RÓKA, MINDENFAJTA szőrmébundát vásárolok, teljes ruhaneműt, hagyatékot: 06/20/229-0986.

A felkelő nap országa Albertfalván

Japán öltözékekkel, a kalligráfia trükkjeivel, a sushi készítésének fortélyaival ismerkedhettek meg egyebek között az Albertfalvi Községi Ház (AKH) látogatói március 25-én. A japán tematikus napot nem először rendezték meg az AKH-ban. Az érdeklődők interaktív programok és előadások révén kerülhettek közelebb az európai túlmerőben eltérő, rendkívüli mélységeket rejtő világhoz.

A ruhákon és gasztronómiai érdekességeken túl fotókat, japán tematikájú telefonfotókat, karkodokat és kokesi babákat tekinthettek meg a közönség. Utóbbiakról az is kiderült,

hogy az eredetileg játéknak készült kokesi babák a gyermeki tenyeréhez igazított átmérőjű testtel készülnek, egyes darabokat talpra sem lehet állítani. A narukói kokesi azonban szinte kezdettől fogva a lányok ünnepén felállított babaállvány díszbe volt, vasok kialakítása révén stabilan megállt. A látogatók azt is megtudhatták, hogy a japán kalligráfia, a sodó az ottani művészeti ágak egyike. A szó jelentése: az írás útja – a kalligráfia a tudosság művészeteként és a szellemi fejlődés útjaként tekintenek.

T. K.

Póznák, kémények, oszlopok Gáti György kiállítása az Újbuda Galériában

Fölfelé címmel nyílt kiállítás az Újbuda Galériában Gáti György Balogh Rudolf-díjas és Pro Cultura Újbuda díjas fotóművész műveiből. Az évtizedeken átívelő, termékeny pályáját sajtófotográfusként kezdő művész „eltökélt, hogy a legegyszerűbb témákból kiindulva formáljon sokrétű jelentéseket, így elemezve az őt körülvevő világot és az ember viszonyrendszerét” – mondta a tárlat megnyitóján Szuróp Szonja művészettörténész. Az április 24-éig megtekinthető tárlat alkotásaiból jól látható, hogy a művészi életműben a 2000-es évek egyértelmű fordulópontot hoztak, ettől kezdődően Gáti György szenvedélyesen és mindenfelé utazott.

– Egzotikus csavargásai során azonban a hétköznapi boncoló, érzékeny művészi attitűdjét is megőrizte – tette hozzá.

A kiállításra összeválogatott képek póznák, telefonoszlopok és kémények sokaságán keresztül tapogatózik a 21. századi társadalom világlképét. Az elmúlt háromszáz év művészetében nem

újszerű ez a toposz. A Fölfelé című tárlat célkitűzése, hogy a befogadó aktív résztvevővé váljon, aki képes azonosítani saját helyzetét a Gáti által feltárt világlágyvetemben, és felfogni, hogy a kép témája másodlagos. „Számomra a megközelítésnél sokkal fontosabb az, ami a kamerán látószögéből rögzítésre kerül. Ha valaki fotóművészeknek tart, szívesen elfogadom, büszke is vagyok rá” – mondta lapunknak egy korábbi interjújában az idén Radnóti Miklós antirasszista díjjal elismert Gáti György.

Nemzetközi kulturális ifjúsági program Újbudán

Februárban zárult a TIME4EU nevet viselő, nyolc ország részvételével zajló, az Európai Unió által támogatott ifjúsági és kulturális eseménysorozat.

A projekt magyarországi partnere, Újbuda Önkormányzata a hazai találkozóknak a Europe is ART (Európa MŰVÉSZET) címet adta, mivel a részt vevő fiatalok és ifjúsági szakemberek a program során a művészet különböző formáinak eszközein keresztül tehettek szert az aktív állampolgársággal, a társadalmi részvétellel, a közösségépítéssel és a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos újszerű tapasztalatokra, ismeretekre.

A többállomásos tematikus kezdeményezés célja egyebek

között a nemzetközi együttműködések erősítése, a társadalmi kiakasztottság veszélyének csökkentése, a helyi, illetve európai kezdeményezések és programok megismerése, elterjesztése, valamint az euroszkepticizmus csökkentése.

Az újbudai eseményen **Barabás Richárd** alpolgármester rendhagyó megnyitóját követően a résztvevők tájékoztatást kaptak többek között az Urban Innovative Actions (UIA) nevű európai uniós program újbudai megvalósításáról, valamint a kerület ifjúságpolitikai aktualitásairól és terveiről.

Az előadásokat és a formális részeket követően a két nap során több, a nem formális tanulás módszertanán alapuló workshopot rendeztek, melyeknek a Bartók Béla úti újbudai ifjúsági közösségi tér adott otthont.

A programelemek érintették a fiatalok társadalmi részvételé-

és aktív állampolgárságának kérdését, a közösségépítés egy különleges gyakorlatát LEGO-kockák használatával, a zenei tradíciókat és azok nemzetek közötti összekötő erejét, valamint az európai kávéházi kultúrát, valamint annak irodalmi, építészeti, közösségfejlesztő aspektusait. Ez utóbbihoz kapcsolódva a Hadik Kávéházban elköltött ebédet követően az ifjúsági találkozók zárásaként

a résztvevők gyalogos, majd hajós városnézésen ismerkedtek meg Újbuda és Budapest főbb látnivalóival.

A rendezvényen Bulgária, Görögország, Írország, Lengyelország, Olaszország, Spanyolország

és Szlovénia ifjúsági szakemberein, valamint Újbuda Önkormányzatának munkatársain túl az Újbudai Ifjúsági Kör néhány lelkes fiatal tagja is részt vett.

A projektben részt vevő partnerországok a közel egyéves program során az újbudaihoz hasonló tematikus eseményeket szerveztek a megfogalmazott célok elérése érdekében, továbbterjesztve a felek közötti együttműködést. A záróeseményen a részt vevő országok prezentálták a projekt folyamán

összegyűjtött tapasztalataikat és ötleteiket. A háromfős újbudai küldöttség kiemelkedő pontszámokat kapott az értékelés során, ennek köszönhetően az elméletben végeztek.

keresztrejtvény

A kiemelt sorokban a fénylő ruhás férfiak szavait idézzük a nyitott sírbolt előtti jelenetből Lukács evangélista alapján.

Vízszintes: 1. Indíték. 3. Az idézet első része (R, I, E, L, Ö). 13. Osztrák festő (Gustav). 14. Mérgező kigyó. 15. Európa Kupa, röv. 16. Svéd férfinév. 18. Szintén nem. 19. Japán egykori fővárosa. 21. Iskolai ülőhely. 23. A távolabbi. 25. Római 504. 27. Lóbetegség. 28. Határrag. 29. Drasztikus fék! 31. USA-tagállam. 33. Metsz. 35. Élő betűi keverve. 36. Idegen csillag. 37. Hivataltal helyiség. 39. Műanyag folyadék. 41. Kalitka része! 42. -nál párja. 43. Termőföld megművelése. 45. Korszak. 46. Hosszmérték, röv. 47. Az idézet második része. 48. Patinás. 50. Északi nép. 51. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, röv. 53. Nagy tartály. 54. Megbízás jelzője lehet. 56. Heves vármegyei település lakója. 58. Görbülni kezd! 59. Nemzeti Adó- és Vámhivatal, röv. 60. Lefordított számítógépes program. 62. Menyasszony. 63. Mesterkelt testtartás. 64. Lendület. 66. Mauna ..., hawaii pajzsvulkán. 68. Energiatároló, rövid szóval. 70. Kettőzve: vizek városa. 71. Ritka férfinév a fény és költészet görög istene után. 74. Európai nép.

Függőleges: 1. Afrikai kérdőző. 2. Kossuth Lajos monogramja. 3. Az összes. 4. Férfi becenév. 5. Vendéglői olvasmány. 6. Televízió, röv. 7. Apró. 8. Bútorrugó. 9.

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11		12	↘
13							14							15
		16				17		18				19	20	
21	22			23			24		25		26		27	
28			29					30			31	32		
33		34				35				36				
37				38		39		40						41
42				43	44									45
46				47							48	49		
			50					51		52		53		
54	55						56				57			58
59				60	61			62						63
64			65		66			67		68		69		
70				71	72					73		74		75
↘														

Döntetlen a sakkban. 10. Erbium vegyjele. 11. Szent, spanyol nyelvterületen. 12. Arany János terhe. 17. Kenyeret vág. 20. Szándékos. 22. Beteges, gyötör látomás. 24. Ugrat. 26. Bolgár hajosság. 29. Könyörög. 30. A serdülőkoron túl lévő személy. 32. Cselgáncsfokozat. 33. Az idézet harmadik része (S, T, A, T). 34. Szélhárfa. 36. Muskátlivirág! 38. Csontból, zöldségből főzött finom, hús nélküli kocsyona. 40. Pártafal. 41. Mezei ..., ördögsekér, szaponintartalmú gyógynövény. 44. Majdnem szép! 45. Görög betű. 47. Alatta páratlan betűi. 49. Nitrogén és titán vegyjele. 50. Bolgár pénz. 52. Burkolat. 55. Idegen Sára. 56. Férfinév. 57. Helyezné. 61. A periódusos rendszer legnagyobb rendszámú stabilis eleme. 63. Amerikában élő macskafélé: hegyi oroszlan. 65. Sziget az Ir-tengerben. 67. Angol világos sör. 69. Hírszerző. 72. Félperc! 73. Sertéslak. 75. Az alaphangor 3. és 2. hangja.

Beküldendő: vízsz. 3., 47. és függ. 33. Beküldési határidő: a megjelenést követő hét keddeje. Cím: 1518 Budapest, Pf.: 135. vagy a rejtveny@ujbuda.hu e-mail címre. 2023. 06. SZÁM REJTVÉNYÉNEK MEGFEJTÉSE: „Zöld robbanásokkal kitört a kikeleti vig erőszak”. Nyertese: Timár Lajosné, 1116 Bp., Fehérvári út. Nyeremény: könyvjutalom, mely a szerkesztőségben (Zsombolyai u. 5.) vehető át.

Fehér László festőművész képeinek csodás útja Brigádkirándulás a miami luxusban

Fehér László az egyik legsikeresebb, legnépszerűbb kortárs magyar festő. Képei aukciók sztárdarabjai, a világon számtalan helyen állította ki alkotásait, gyakran látni itthoni tárlatokon. Jó pár műve újbudai témát ábrázol, hiszen itt él a kerületben. Az Újbuda tévében készült beszélgetés részlete.

■ **Lelkes újbudai.**

1967-ben kerültem Budapestre, a Képzőművészeti Gimnázium kollégiumába, a Somlói út 9.-be. Fantasztikus négy évet töltöttem itt. Akkor beleszerettem a kerületbe, a Gellért-hegybe, illetve mindabba, ami itt található. Mert ez az egyik legjobb, ha nem a legjobb kerület Budapestnek. Már akkor elhatároztam, ha tehetem, akkor XI. kerületi lakos leszek. Ez 1990-ben megadott, tehát már több mint harminc esztendeje itt élek.

■ **Mondott egyszer valami olyasmit, hogy „addig fogok festeni, amíg Istennek tetszik, vagy ameddig bízik bennem”. De nem a közönségnek, a kritikusnak kell, hogy tetszen az alkotás?**

A felsőbb erőnek kell megfelelni, aki irányítja az egész létezésemet. Itt kezdődik minden. Én mindig azt mondtam, nincsenek véletlenek, az életben eleve minden elrendelt. Például, ahogy festő lettem. Dégen, ahol gyerekkoromban éltünk, sokat ögylegtem a tó mellett. Hol egy-egy beteg madarat gyógyítottam, hol horgásztam. Hétféves körül lehettem, és nyilván addig nem jutott eszembe, hogy festő legyek. Az egyik délelőtt azonban eldől: az leszek. Szokás szerint ott mászkálgattam, amikor megláttam egy háromlábú állvány mögött egy idősebb urat, ahogy fest. A gyerekek körbeállták, először azt hittem, verekednek. Gyorsan odarohantam, és legnagyobb meglepetésemre ott ült valaki, és festette a tájat. A többi gyerek egy idő után elpárolgott, de én nem tudtam elmenni. Mert olyan csodának lehettem a részese, amit addig én soha nem éltem át, a teremtés csodájának, ahogy kezd megszületni

a kép. Fantasztikus érzés fogott el. Ott álltam, figyeltem a dolgokat, és akkor ösztönösen azt mondtam: tessék már jobban megnézni ott a fákat meg a házak vörösét. Nem ilyenek. Az öreg visszafordult, és azt kérdezte, hogy hívják kisf-

a gyerek. Aztán persze elengedett. Fantasztikus volt ez nekem. De ha akkor ő nem jön, nem tudom, hogy festő leszek-e. Két fölfedeztetje volt, az egyik én, a másik Kondor Béla. Kondor a haláláig mindig megmutatta a képeit Sajó Péter bácsinak, és mesternek szólították.

■ **Ugorjunk most egy rettentő nagyot, majdnem a jelenbe, ide, a kortérre, a gyerekkori Dégről. Van egy portréorozata a kétes évekéről hajléktalanokról. Igen.**

■ **Akad ezekből a képekből igen rangos múzeumokban is, mint a Ludwig. Tudom, a festészet is sokat változott. De azért sokáig inkább királyokat, hadvezéreket, gazdag főnemesi családok tagjait, esetleg, ha sok pénzük volt, polgárokat festettek meg. Egy hajléktalan alannak választani már önmagában kiállás.**

Nagyon izgatott ezeknek az embe- reknek az élete. Minden nap ösztönösen velük, ahogy kiléptem a kapun. A csúcsos sapkással, vagy aki a szakadt ballonkabátban járt. Érdekes volt velük találkozni, beszélgetni. Akadt, aki azonnal megkérdezte, hogy ugye nem újságíró vagy nyomozó vagyok. Mondom,

nem, én festő vagyok, a maguk életét akarom lefesteni. Volt, aki erre elkezdte elemezni, hogy milyen ma egy festő élete, a kiállításokról beszélt. Egész szakvéleményt adott a képzőművészet helyzetről. Volt olyan férfi is, akit kukaturkálás közben szólítottam meg, és ő is nagyon értelmesen, okosan beszélt. Ami a legdöbbetesebb, hogy pár hónap múlva megláttam a kortérben, egy bankból kifelé, gyönyörű öltöny, ing, nyakkendő, aktatáska. Ha nem festem meg, és nem látom a szemét, az arcát, nem ismerem föl. Mi történhetett vele?

■ **Kár, hogy a többség élete nem így változik meg. De nem csak portrék készültek. A hajléktalan vacsoráján hátulról látjuk a figurát, aki kukában turkál.**

Nagyon szeretem azt a képet. *Nancy Brinker Goodman*ek, a volt budapesti amerikai nagykövetség is nagyon megtetszett, meg is vásárolta. Találtam fotót róla, hova került az a kép. Gyönyörűen megerített asztal, ezüstökkel, aranyakkal, kristályokkal, és a falon mit látok? Egy kortéri hajléktalan vacsoráját. A gazdag és elegáns étkező falára akasztották.

■ **Hatásos festmény, de már gondolkodtam, ki tesz ki és hová egy ilyen mellbevágó és lelkiismeret-furdalást okozó alkotást...**

Mondok még valamit. A Brigádkirándulás című képem, ami két és fél méteres nagyságú, ha jól tudom, Miami-ba került, a milliósok negyedébe. Ezzel reklámozta Nancy Brinker Goodman a gyűjteményét. Emlékszem, amikor megvette egy aukción. Én is ott ültem és figyeltem, többen nagyon szerették volna megszerezni. Ült előttem egy férfi, hallottam, hogy a telefonba suttogja: „anyukám, eladjuk az autót. Nekem kell ez a kép”. Am mégis a nagykövet aszszony győzött, és így került Amerikába a kép. Ahol az egyik villában Picasso van, a másikban Miro vagy Matisse. És akkor az én Brigádkirándulással reklámozza valaki a gyűjteményét. Dési János

UB TV A teljes interjú megtalálható Újbuda Youtube-csatornáján

NEM KEGYETLENSÉG! GONDOSKODÁS.

FOLYTATÓDIK A KEDVEZMÉNYES IVARTALANÍTÁSI PROGRAM KERÜLETI KUTYA- ÉS MACSKATARTÓKNAK TOVÁBBI RÉSZLETEK: UJBUDA.HU

Áprilisi kultúrfröccs a B32 Galéria és Kultúrtérben

Teraszon sütkérezés, rüggyező fák, vékonyabb kabát... A Bartók-negyedbe is megérkezett a tavasz, üdvözljük együtt színházi előadásokkal, koncertekkel, kiállításokkal és költészet napi programokkal a B32 Galéria és Kultúrtérben!

Kiállítások

Április 19-én *Boros Miklós János* szobrászművész kiállításának megnyitóján vehetünk részt. „Szobrászati gondolkodásmódomra jelentős mértékben hatást gyakorolt a sok természetben (vízparton, víz közelében) eltöltött idő. A víz mint alapvető természeti elem, különböző érzékelhető tulajdonságaiban, jelenségeiben inspirációkat, a hozzá való alakulásához, sőt, a témaválasztásaimat is döntő módon

befolyásolta.” – vallja művészetéről az alkotó. A megnyitón beszédet mond *Lelkes A. Gergely* festőművész, a kiállított alkotások egészen május 11-éig láthatók.

Április 20-ától a nőket és családokat érintő perinatális veszteségekről tanulhatunk *Vasali Katalin* személyes fotósorozatán keresztül. A tárlat a Budapest FotóFesztivál hivatalos programjában valósul meg, és egészen május 12-éig megtekinthető a Trezorban.

Költészet napja

Április 11-én igazán unikális összművészeti programban vehetnek részt a nézők: Ethnobeat szólógitárral, slam poetry, spoken word, költészet, színház a fiatal művészgeneráció legízesebb hangjainak tolmácsolásában.

Agócs Márton, az Aurevoir zenekar és az Alexander Petrovits Koktél frontemberének kalandozó gitárjátéka, *Bárány Bence*, a VATES művészetinspirált ruhamárka alapítójának húsbavágó spoken word történetei mellett *Kustos Júlia* gyöngéden villámló költői univerzuma ta-

lálkozik *Mészáros Péter* országos slam poetry-bajnok abszurd tragikomédiáival ebben a rendhagyó egyórás előadásban.

Zene

Április 13-án *Kardos-Horváth János* egyszemélyes koncerten adja elő a régi és az új Kaukázus, valamint a hamisítatlan KHJ-dalokat, felidézve két évtizednyi történetét, világlátást, életérzést. Mindehhez a kellék egy gitár, egy énekes és a közönség. Április 22-én pedig igazi Béla Bál buli lesz a B32 falain belül, érkezik *Rutkai Bori* és a Specko Jesno! A Specko-repertoáron kívül a Rutkai Bori Banda néhány gyerekeknek írt vagány dalát is bedolgozták a műsornetbe, hogy jó sokat táncolhassanak a kedves bálozók. Az est nyomokban székeket is tartalmazhat, amire csak megpihenés céljából lehet néha leülni!

Színház

A B32 színpada áprilisban is számos színházi előadásnak ad otthont. A hónapot *Karinthy Frigyes* nagyszerű regénye, az *Utazás a koponyám körül* feldolgozásával nyitja meg a Nézőművészeti Kft. A társulat még három alkalommal lesz látható, köztük a frissen bemutatott *Minden másképp* van, a *Mucsi Zoltán* főszereplésével készült *Leenane szépe* és a nem csak felnőtteknek ajánlott *Kicsibácsi*, *Kicsinéni*

és az *Imikém* című előadás. Családi drámák is meg elevenednek a színpadon, *Hajdu Szabolcs* rendezésében látható a *Kálmán-nap*, illetve az *Egy százalék indián*. Az áprilist a *Harcosok klubja* szerzőjének színpadra eddig még sosem adaptált, újabb horrorszatírája, a *Túlélő*, valamint a *Harmadrosta* Csoport új vállalása, *George Tabori Mein Kampfja* zárja.

TAVASZI NAGYTAKARÍTÁS

KELENFÖLD | LÁGYMÁNYOS | GELLÉRTHEGY | SZENTIMREVÁROS | ALBERTFALVA | ÓRMEZŐ, DOBOGÓ | KELENVÖLGY, PÉTERHEGY | KŐÉRBÉREK, TÓVÁROS | GAZDAGRÉT | SASAD, SASHEGY

ZÖLD ZSÁKOK ÁTVÉTELE

A kerületi lakosok az előző évek gyakorlatához hasonlóan továbbra is igényelhetnek zöldhulladékgyűjtő-zsákokat (3 darab/lakcím). A zsákok az Újbuda Prizma Hamzsabégyi út 60. szám alatti telephelyén ÁPRILIS 3. és MÁJUS 10. között vehetők át – a készlet erejéig – hétfőtől csütörtökig 9-15 óráig.

KOMPOSZTKERET-AKCIÓ

Újbuda térítésmentesen biztosítja a lakosságnak a 90×90×90 centiméteres, fából készült komposztálókereteket, amelyekből minden társasház és családi ház 1-1 darabot igényelhet (a készlet erejéig). A keretek az Újbuda Prizma Hunyadi János út 14. alatti telephelyén ÁPRILIS 13. és MÁJUS 5. között minden csütörtökön 12-16 óráig és pénteki munkanapon 10-14 óráig, XI. kerületi lakcímkártya bemutatása mellett vehetők át.

APRÍTÉKOLÁS

A szolgáltatás minden újbudai lakó számára ingyenes (előzetes regisztráció szükséges, egy címmel egy regisztráció adható le, regisztrált címenként maximum 5 m³ zöldhulladék aprítása biztosított), jelentkezési sorrendben történik a rendelkezésre álló forrás erejéig. A visszaigazolt regisztráció alapján a szolgáltatást végző vállalkozó a kiválasztott időpontot követő napon 8.00 és 15.30 között fogja felkeresni a jelentkezőt, amennyiben az aprítást az időjárási viszonyok is lehetővé teszik aznap.

VESZÉLYES HULLADÉK GYŰJTÉS

Az előző évekhez hasonlóan a kerület 6 pontján lehetőség lesz a veszélyes- és elektronikai hulladékok leadására is – háztartási mennyiségben. A veszélyes és elektronikai hulladékgyűjtés időpontja: ÁPRILIS 29. 8-12 óráig.

ujbuda.hu/tavasz : +36 1 372 7698